

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σύνδρομο περιοδικού πυρετού, φαρυγγοαμυγδαλίτιδας, αφθών και τραχηλικής λεμφαδενίτιδας (PFAPA)...ακόμη και σε ενήλικες;

Μαρία Τραχανά

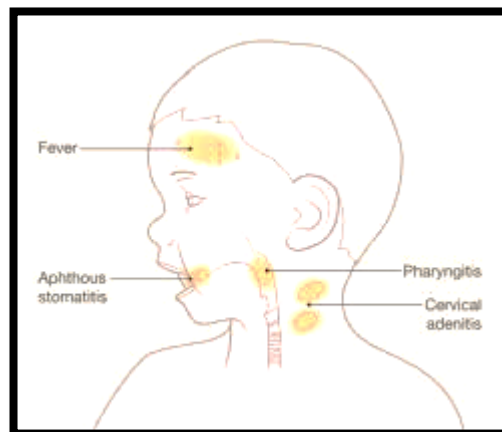
Α΄ Παιδιατρική Κλινική ΑΠΘ

Παιδιατρικό Ανοσολογικό και Ρευματολογικό Κέντρο Αναφοράς (ΠΑΡΚΑ)

Σύνδρομο περιοδικού πυρετού, φαρυγγοαμυγδαλίτιδας, αφθών και τραχηλικής λεμφαδενίτιδας (PFAPA)...ακόμη και σε ενήλικες;

- **Periodic Fever** Περιοδικός Πυρετός
- **Aphthous stomatitis** Αφθώδης στοματίτιδα
- **Pharyngitis** Φαρυγγο-αμυγδαλίτιδα
- **Cervical adenitis** Τραχηλική λεμφαδενίτιδα

Περίπτωση PFAPA (1)

2005: 8 μηνών αγόρι

- ✓ .... για διερεύνηση περιοδικού πυρετού με φαρυγγίτιδα, κοιλιακά άλγη και ενίοτε λεμφαδενίτιδα
- ✓ Απουσία εμέτων, **διαρροιών** ή **αφθών** στο στόμα
- ✓ Διάρκεια επεισοδίων: 4–5 ημέρες... πρόσφατη **παράταση (max 7 ημέρες)**
- ✓ Περιοδικότητα: ανά 3 – 5 εβδομάδες
- ✓ Συχνή ανάγκη νοσηλειών, 2 επεισόδια πυρετικών σπασμών επί εμπυρέτων...

- Εργαστηριακός έλεγχος:

- ↑ δείκτες φλεγμονής, λευκοκυττάρωση
- Ανοσολογικός έλεγχος: κφ

Igs, IgD ,α/αντισ, υποπληθυσμοί B, T, NK,

SAA επί επεισοδίων ↑ 1000x... επάνοδος στο μεσοδιάστημα...

Διάγνωση: Πιθανό PFAPA, **MVK?**

Περίπτωση PFAPA (1)

2005: 8 μηνών αγόρι

Διάγνωση: Πιθανό PFAPA, **MVK?**

Γονιδιακός έλεγχος (Αλεξανδρούπολη)

- Ετερόζυγοι πολυμορφισμοί Q223Q, E230K (εξόνιο 2)
- Δοκιμαστική χορήγηση κολχικίνης 500 μg x 2 /H

- Πορεία και ανταπόκριση στην κολχικίνη...
  - Παροδική αραίωση επεισοδίων (n=3) στο 10μηνο
  - Αλλά επάνοδος με μεγαλύτερη συχνότητα & διάρκεια
  - Στα τελευταία 3 επεισόδια εμφάνιση αφθών στο στόμα
- Επανεκτίμηση αρχικής διάγνωσης
- Επανάληψη γονιδιακού ελέγχου σε Βαρκελώνη & ΗΠΑ:
απουσία παθογνωμονικών μεταλλάξεων για FMF, TRAPS ή MVK...

Πορεία PFAPA ... (2)

- 21 μηνών: Δυστροφία και σιδηροπενική αναιμία (→ IV σιδηροθεραπεία) λόγω συχνών επεισοδίων...

Παραμένει η διάγνωση (εξ αποκλεισμού): PFAPA

- Δοκιμαστικά: πρεδνιζολόνη σε κάθε επεισόδιο → Καταστολή επεισοδίων (>1 δόσεις) & ↑ συχνότητας (κάθε 5 ημέρες) → Διακοπή
- 2007: Παιδορευμ EI, Great Ormond Street Hospital → **Δγν: άτυπο PFAPA**
  - Επαναχορήγηση κολχικίνης με σταδιακή αύξηση μέχρι 1,5 mg (στο 6μην)
  - Σε μη ανταπόκριση > 6μην στη max δόση → αμυγδαλεκτομή
  - Μετά την αμυγδαλεκτομή... αραίωση των επεισοδίων (ανά 40-50 ημέρες)

Πορεία PFAPA ... (3)

- 2007: Great Ormond Street Hospital → Δγν: άτυπο PFAPA
  - Επαναχορήγηση κολχικίνης με σταδιακή αύξηση μέχρι 1,5 mg (6μην)
  - Σε μη ανταπόκριση >6μην max δόση: αμυγδαλεκτομή
  - Μετά την αμυγδαλεκτομή... αραίωση των επεισοδίων (ανά 40-50 ημέρες)
- 4/ 2009: μετά από εμβολιασμό για ανεμευλογιά...
  - επανεμφάνιση σοβαρών επεισοδίων...
υπερπυρεξία, εξέφυθρα παρίσθμια, άφθες και λεμφαδενίτιδα
+/- κηλιδοβλατιδώδες εξάνθημα
- 3/2011 : μετά από αντιγριπικό εμβολιασμό –νέο επεισόδιο (διάρκεια 1 εβδ)
Περαιτέρω αραίωση & βαρύτητα επεισοδίων

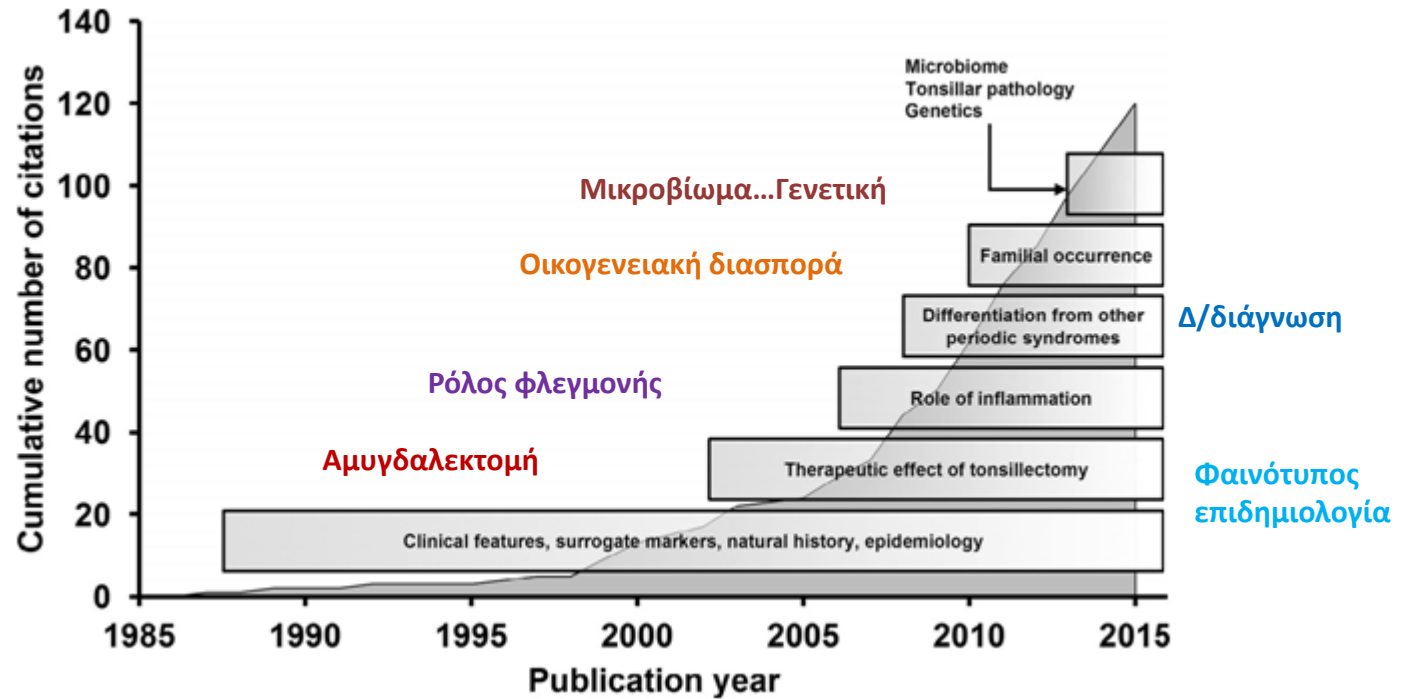
Πορεία PFAPA στην εφηβεία (4)

- 1-2 (ηπιότερα) επεισόδια /έτος επ' ευκαιρία ιογενών λοιμώξεων/stress
- Δεκατική πυρετική κίνηση+/-, άφθες στόματος, φαρυγγίτιδα
- Σωματική αύξηση και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κφ

Τελική διάγνωση

- επίμονο PFAPA με φθίνουσα βαρύτητα
(που διαρκεί ως εφηβεία...15% των περιπτώσεων)

Σύνδρομο PFAPA: δημοσιεύσεις ανά έτος

Σύνδρομο RFAPA: Επιδημιολογία

Το πιο κοινό αυτοφλεγμονώδες νόσημα

- ✓ Περιγράφηκε από τον Marshall το 1989
- ✓ Επίπτωση: σε μεγάλο βαθμό άγνωστη
- ✓ Ετήσια επίπτωση περίπου 2,3/ 10.000 παιδιά ως 5 ετών (Νορβηγία)

Εξαίρεση περιοχές με ↑↑ επιπολασμό FMF

- ✓ ↑ συχνότητα στα αγόρια: 53% - 70%

Νέα κριτήρια ταξινόμησης PFAPA και τροποποιημένα κριτήρια ταξινόμησης κατά Marshall

Νέα κριτήρια ταξινόμησης PFAPA	Τροπ. κριτήρια ταξινόμησης (Marshall)
1. Περιοδικός Πυρετός για ≥ 6 μήνες: α. Καθημερινός πυρετός $\geq 38,5^{\circ}\text{C}$ 2-7 ημέρες β. ≥ 5 επαναλαμβ. επεισόδια με max μεσοδιάστημα 2 μην	Συχνά επαναλαμβανόμενοι πυρετοί με πρώιμη ηλικία έναρξης(<5 ετών)
2. Φαρυγγίτιδα τραχηλική λεμφαδενίτιδα αφθώδης στοματίτιδα ≥ 1 σε κάθε επεισόδιο & $\geq 2/3$ στην πλειονότητα των επεισοδίων	2. Συστηματικές εκδηλώσεις απουσία λοίμωξης ανώτερου αναπνευστικού με ≥ 1 από τα : • αφθώδης στοματίτιδα • αυχενική λεμφαδενίτιδα • φαρυγγίτιδα
3. Αποκλεισμός άλλων αιτιών υποτροπιάζοντος πυρετού (κλινικά ή εργαστηριακά ανάλογα με το ιστορικό)	
4. Αποκλεισμός λοιμώξεων, ανοσοανεπάρκειας και κυκλικής ουδετεροπενίας	3. Αποκλεισμός κυκλικής ουδετεροπενίας
5. Έναρξη νόσου πριν τα 6 έτη	
6. Πλήρης ανάρρωση μεταξύ επεισοδίων	4. Εντελώς ασυμπτωματικό μεταξύ επεισοδίων
7. Φυσιολογική σωματική αύξηση	5. Φυσιολογική σωματική αύξηση και ανάπτυξη

Thomas et al. The Journal of Pediatrics. 1999
Vanoni et al. Pediatric Rheumatology 2018

Σύνδρομο PFAPA: κλινικοί φαινότυποι

* Άτυπο PFAPA ή PFAPA plus:

τυπική περιοδικότητα επεισοδίων

αλλά ...πρόσθετα συμπτώματα

που δεν παρατηρούνται συνήθως στο τυπικό PFAPA

* Πρωτοεμφανιζόμενο PFAPA στην ενήλικη ζωή:

ευρύτερο φάσμα κλινικών εκδηλώσεων,

Πέραν του PFS συνήθως με μυαλγία, κεφαλαλγία & κόπωση

Νέα κριτήρια ταξινόμησης PFAPA ενηλίκων (*Cantarini et al*)

Κριτήρια	
Ηλικία έναρξης	Οποιαδήποτε
Πυρετός	Υποτροπιάζων
Συμπτώματα	Ερυθηματώδης φαρυγγίτιδα και / ή τραχηλική λεμφαδενίτιδα
Μεσοδιαστήματα επεισοδίων	Ελεύθερα
Αποκλεισμός	Λοιμώξεις (αρνητικές καλλιέργειες & αντιβιοτική θεραπεία αναποτελεσματική) Αυτοάνοσα Κακοήθειες Μονογονιδιακά Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα

Ευαισθησία: 93,4%
Ειδικότητα: 91,7%

Cantarini et al .Front Immunol 8:1018

Χαρακτηριστικά 80 παιδιατρικών ασθενών με PFAPA

Χαρακτηριστικά	%
A/K	1,2
Ηλικία έναρξης (έτη)	Μέση 1,9 (IQR 0,8-3,1)
Ηλικία διάγνωσης (έτη)	Μέση 4 (IQR 2,6-6)
Φαρυγγίτιδα	88,7%
Αδενίτιδα	85%
Αφθώδης στοματίτιδα	71,2%
Κεφαλαλγία	30%
Ναυτία/Εμετοι/Κοιλ.άλγος	6,25/20/48,7%
Ηπατομεγαλία/Σπληνομεγαλία	1,2/7,5%
Αρθραλγία/Αρθρίτιδα/Μυαλγία	33,7/1,2/26,2%
Κακουχία	37,5%
Εξάνθημα	21,2%
Επιπεφυκίτιδα	8,7%
Νευρολογικές εκδηλώσεις	5%
Περιτονίτιδα / Οξεία οσχείτιδα	0/1,2%

Συχνότητα εκδηλώσεων με σύνδρομο PFAPA με έναρξη στην παιδική ηλικία και μετά την ενηλικίωση

Κλινικές εκδηλώσεις	Συχνότητα (%) παιδιά	Συχνότητα (%) ενήλικες	p
Άφθες στο στόμα	50 (58,8)	15(50)	0,521
Φαρυγγίτιδα	83(97,6)	23(76,7)	0,001
Τραχηλική λεμφαδενίτιδα	68(80)	22(73,3)	0,450
Κόπωση	13(15,3)	19(63,3)	<0,001
Κοιλιακό άλγος	30(35,3)	8(26,7)	0,500
Ναυτία / έμετος	11(13)	5(16,7)	0,759
Θωρακικό άλγος	1(1,2)	6(20)	0,001
Κεφαλαλγία	15(17,6)	13(43,3)	0,007
Αρθραλγίες/Αρθρίτιδα/Μυαλγίες	33(38,8)/0/25(29,4)	20(66,7)/3(10)/16(53,3)	0,011/0,016/0,026
Πόνος στο βλέφαρο/επιπεφυκίτιδα	1(2,4)/1(1,2)	5(16,7)/4(13,3)	0,013/0,016
Εξάνθημα /άφθες γεννητ.οργάνων	1(1,2)/0	5(16,7) /0	0,005/1,000

Σύνδρομο PFAPA- Διαφορική διάγνωση (1)

1^ο επεισόδιο:

- **Αποκλεισμός λοιμώξεων με παρόμοιο φαινότυπο**
αδενοϊό, ιό Epstein Barr ή στρεπτόκοκκο ομάδας A
  - Στρεπτοκοκκική αμυγδαλίτιδα: ασυνήθιστη σε παιδιά ≤ 3 ετών
  - Θετική καλλιέργεια με στρεπτόκοκκο: αποικισμός αλλά όχι απαραίτητα λοίμωξη
- **Λανθασμένη διάγνωση** και αντιμετώπιση για υποψία **βακτηριακής λοίμωξης** (αμυγδαλίτιδα, ουρολοίμωξη ή πνευμονία)

Σε υποτροπιάζοντα επεισόδια...

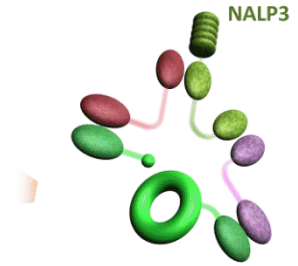
1. **Κυκλική ουδετεροπενία:** Περιοδική εμφάνιση ανά 21 ημέρες (έλεγχος γονέων-μελών)

Προκαλείται από μεταλλάξεις στο γονίδιο της ελαστάσης των ουδετεροφίλων

Τα επεισόδια προηγούνται της μείωσης των ουδετεροφίλων

Συνοδές εκδηλώσεις: κακουχία, στοματικά έλκη, ουλίτιδα, περιοδοντίτιδα, βακτηριακές λοιμώξεις

Σύνδρομο RFAPA: Διαφορική διάγνωση(2)

Σε υποτροπιάζοντα επεισόδια...

2. Μήπως... Υποτροπιάζουσες λοιμώξεις? Ανοσοανεπάρκειες?

3. Μήπως

Φλεγμονοσωμοπάθειες?

Σύνδρομα περιοδικών πυρετών (ΣΠΠ)

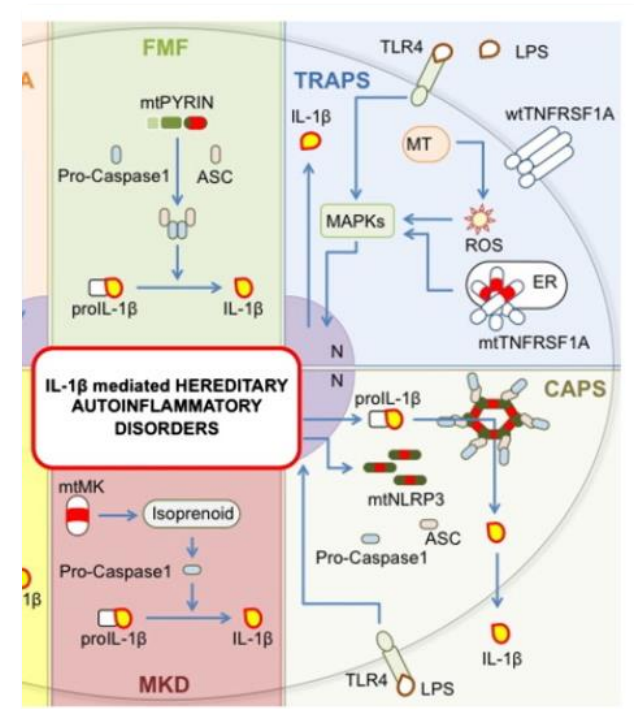
λόγω μεταλλάξεων πρωτεϊνών που επηρεάζουν τη λειτουργία του φλεγμονοσώματος?

MEFV (πυρίνη)→Οικ.Μεσογειακός Πυρετός

MVK (μεβαλονική κινάση) →Σ.Hyper IgD

NLRP3 (κρυοπυρίνη) →Κρυοπυρινοπάθειες

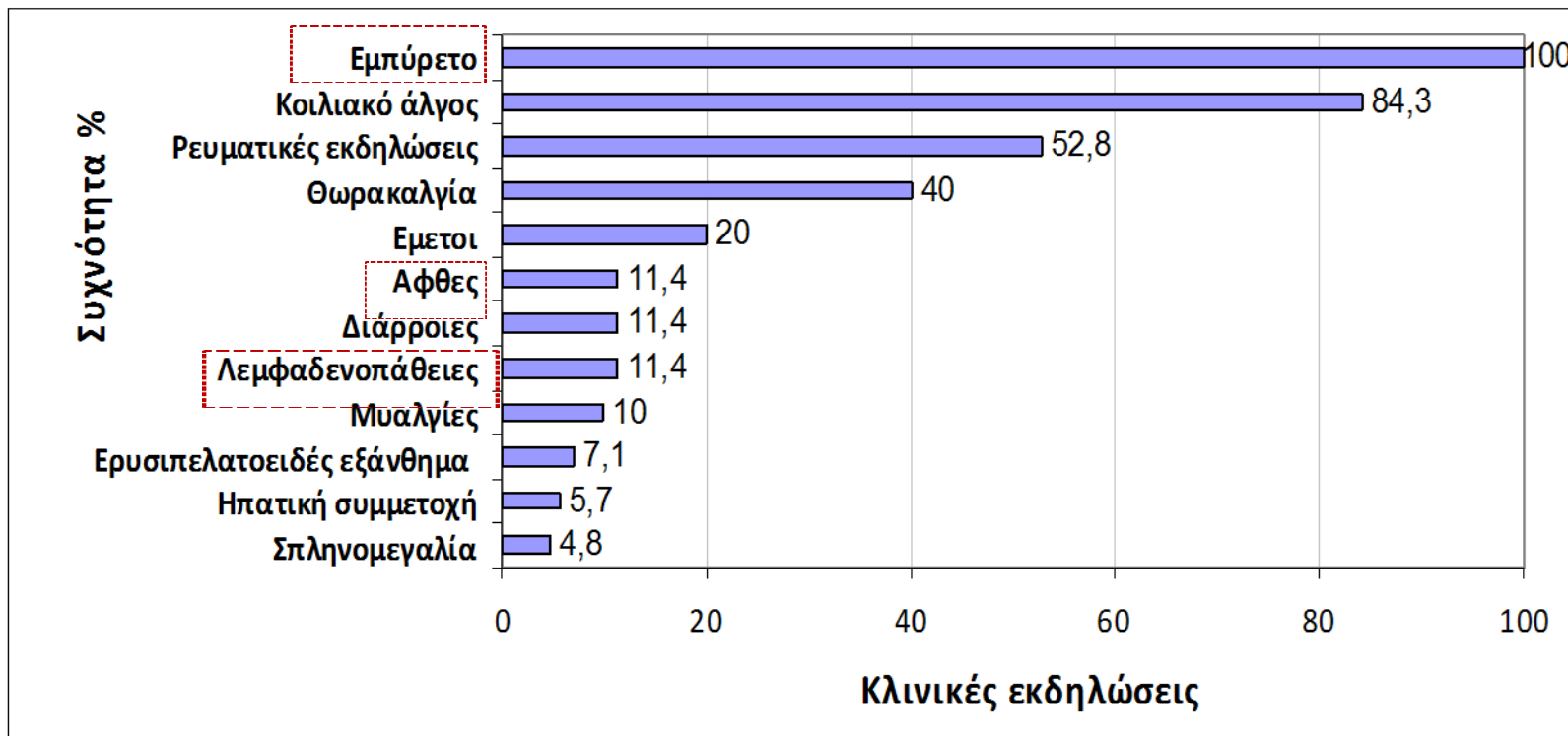
TNFRS1 →ΣΠΠ σχετιζόμενου με υποδοχέα του TNF

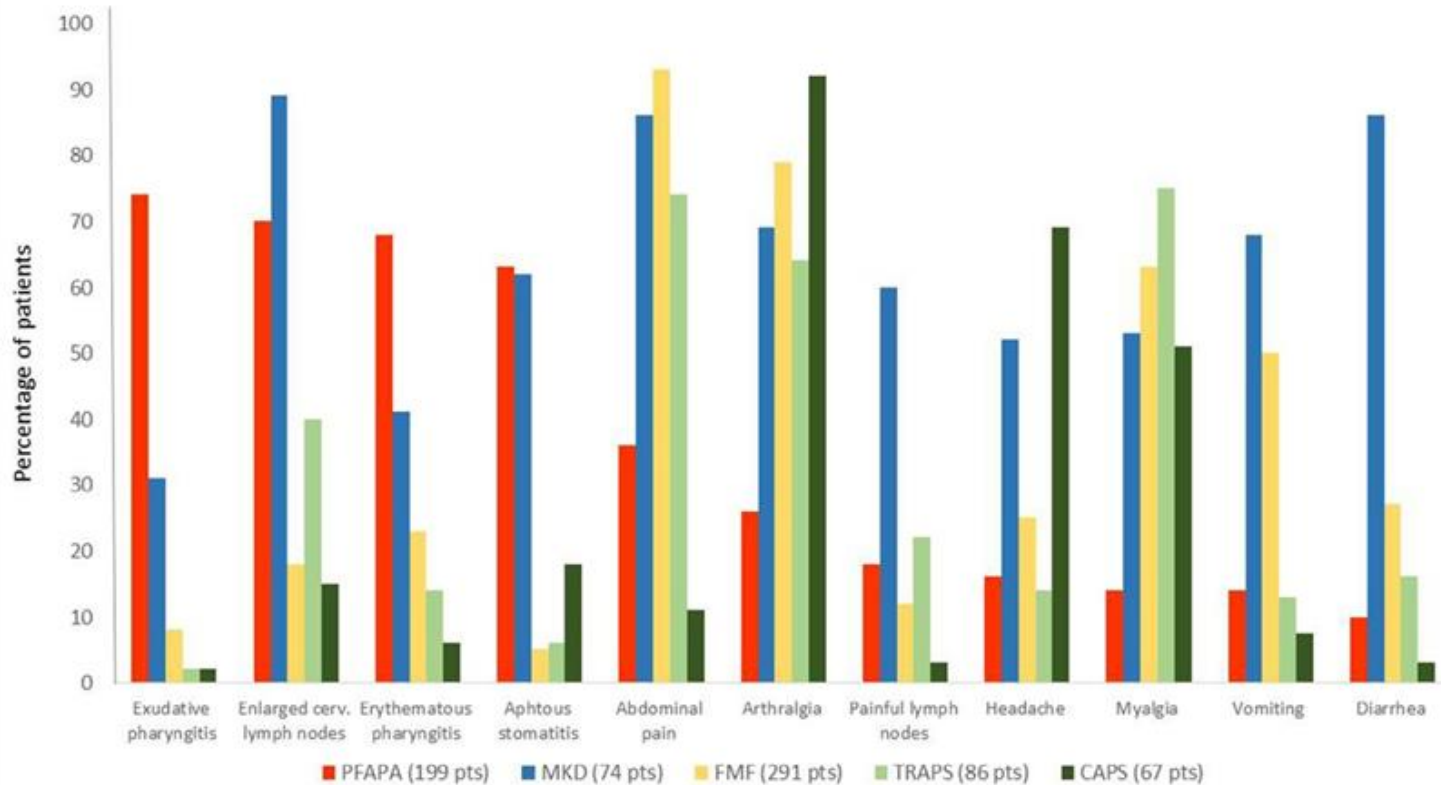

Σύνδρομο RFAPA

Δ/ διάγνωση με FMF (εμπειρία ΠΑΡΚΑ)

Κλινικές εκδηλώσεις στο PFAPA vs. με άλλα μονογονιδιακά Αυτοφλεγμονώδη Νοσήματα

PFAPA

MKD (Ανεπάρκεια μεβαλονικής κινάσης)

FMF (Οικογενής Μεσογειακός Πυρετός)

TRAPS (Περιοδικό σύνδρομο σχετιζόμενο με τον παράγοντα νέκρωσης όγκου)

CAPS (Κρυοπυρινοπάθειες)

Harel L.J Pediatrics 2017

Γενετική προδιάθεση για PFAPA

1. Οικογενής προδιάθεση

Αυτοσωμ.κυρίαρχη με ατελή διεισδυτικότητα ή υπολειπ. κληρονομικότητα?...

68 άτομα με PFAPA (14 οικογένειες):

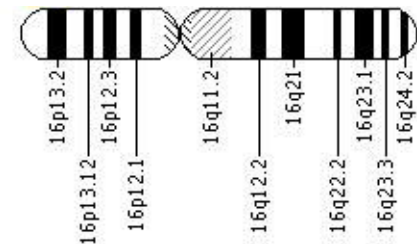
Αναζήτηση υπεύθυνης γονιδιακής περιοχής στο χρωμόσωμα 8 ... αποτυχία εντόπισης...

- ✓ Μονογονιδιακή νόσος με μεταλλάξεις σε διαφορετικά γονίδια?
- ✓ Επίδραση επιγενετικής σε άτομα με γενετική προδιάθεση?
- ✓ Ρόλος συνυπαρχόντων γονιδίων άλλων μονογονιδιακά ΑΦΝ (FMF,CAPS,MVK,TRAPS)

Σύνδρομο PFAPA- Γενετικές συσχετίσεις με MEFV

Υπόψη:

- ✓ Η συχνότητα μεταλλάξεων MEFV σε ασθενείς με PFAPA 8 - 66% σε διάφορες μελέτες
- ✓ Επεισόδια PFAPA σε φορείς μεταλλάξεων MEFV: μικρότερης διάρκειας, πιο ακανόνιστα και σπανιότερες με άφθες
- ✓ Πιθανώς οι μεταλλάξεις του MEFV τροποποιητές του φαινοτύπου εμφάνισης PFAPA

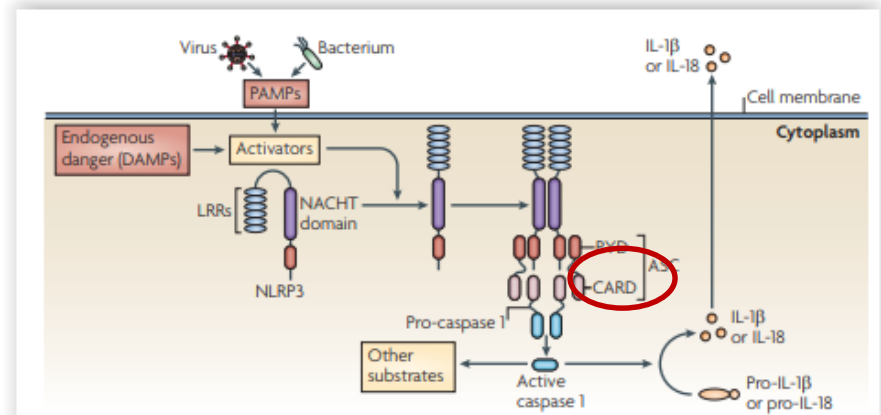

Σύνδρομο PFAPA: Γενετική: ρόλος του φλεγμονοσώματος

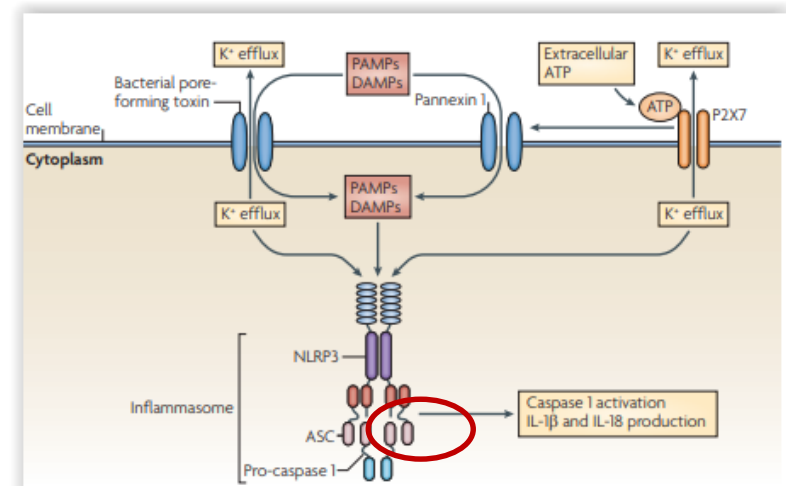
- ✓ ↑ συχνότητα μεταλλάξεων του NLRP3 γονιδίου που ενεργοποιούν το φλεγμονόσωμα
- ✓ Σε 82 ασθενείς με PFAPA: 13,9% φορείς μετάλλαξης γονιδίου CARD8 (CARD-FS) σε σύγκριση με 3,2% υγιών παιδιών (OR 4,96)
- ✓ Το CARD-FS: αποτελεί συστατικό του φλεγμονώματος NLRP3 που αναστέλλει την ενεργοποίηση της κασπάσης-1
- ✓ Ασθενείς με μεταλλαγμένο CARD-FS: Ξεχωριστό φαινότυπο PFAPA:
↑ συχνότητα στοματικών αφθών και συμπτώματα μεταξύ των επεισοδίων

*Tschopp J. Nat Rev Immunol 2010
Cheung et al. J Immunol 2017*

Σχηματισμός του φλεγμονοσώματος NLRP3

Ενεργοποίηση του φλεγμονοσώματος NLRP3

Σύνδρομο PFAPA στο μικροσκόπιο: Ο ρόλος των αμυγδαλών

Παθογένεια: Περιορισμένη γνώση για το πώς επιδρά η αμυγδαλεκτομή στην εξέλιξη PFAPA

- **Υπόθεση: οι αμυγδαλές πυροδοτούν την ανοσιακή απόκριση σε προδιατεθειμένα άτομα...**

→ λόγω μετανάστευσης ενεργοποιημένων T- κυττάρων στις αμυγδαλές

Διαφορές αμυγδαλών ασθενών με PFAPA και αυτών άλλης αιτιολογίας:

- ✓ Διαφ. μικροβιακό φορτίο σε PFAPA: ↑ φορτίο κυανοβακτηρίων & ↓ φορτίο στρεπτοκόκκου
- ✓ Διαφ. Ιστολογία / ανοσο-ιστοχημεία: ↑ βλαστικών κέντρων & υπερτροφία πλακώδους επιθηλίου, ↑ παραγωγή χημειοκινών T-κυτ → λεμφοειδής υπερπλασία με ↑ naïve CD4 +, CD8 +

***Μήπως επανειλημμένα επεισόδια ή πολυάριθμοι κύκλοι αντιβιοτικών → ανοσοενεργοποίηση?

Σύνδρομο RFAPA: Παθογένεια

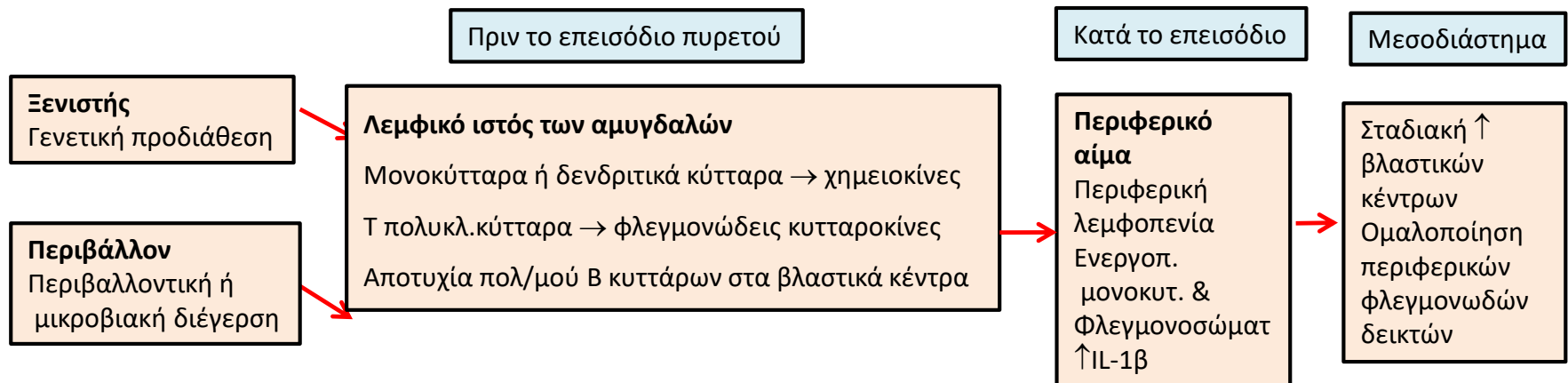
Συμμετοχή φυσικής και επίκτητης ανοσίας

1. Ενεργοποίηση φυσικής ανοσίας μέσω του φλεγμονοσώματος:

IL-1β, και IL-18↑

2. Η IL-1β συν-διεγέρτης της λειτουργίας T-κυττάρων

Th1 ανοσιακή απάντηση (T- κύτταρα: ↑IFN-γ & χημειοκινών CXCL9 CXCL10)

Σύνδρομο PFAPA:

Θεραπεία στη διάρκεια επεισοδίων

1. Στεροειδή(ΣΤ) : Καταστολή επεισοδίων σε λίγες ώρες με 1 δόση πρεδνιζολόνης (0,5– 2 mg/kg) ή βηταμεθαζόνης (0.1–0.2 mg/kg).

Επί αποτυχίας: 2η δόση την επόμενη μέρα

2. Σε επανεμφάνιση πυρετού την επόμενη μέρα: ~~PFAPA~~

3. Σε επανεμφάνιση πυρετού >2-4 ημ ή > 1 βδομ : ανεπαρκής δόση ΣΤ

Σε 25-50% παιδιών υπό ΣΤ: βράχυνση μεσοδιαστημάτων
↑ συχνότητα επεισοδίων

Ανεπιθύμητες αντιδράσεις ΣΤ: ανησυχία, προβλήματα αύξησης σε μακρά χορήγηση, ψυχική σφαίρα(?)

Μεγαλύτερη κοορτή PFAPA* :

- 147/301 ασθενείς υπό ΣΤ
- 93/147 (63%): 1 δόση ΣΤ ΚΛΥ
- 46 (32%) μερική απόκριση
- 8 (5%) μη απαντητές

**Ένδειξη χορήγησης ΣΤ κυρίως για «μετακίνηση»
εμπύρετων επεισοδίων σε χρονικές περιόδους
απρόσφορες για το παιδί ή την οικογένεια, όπως
διακοπές, εξετάσεις
και ως μέρος της διαγνωστικής διαδικασίας**

*Wekell P. Presse Med. 2019
Feder HM. Acta Paediatr 2010
* Hofer et al .Rheumatology (Oxford) 2014*

Σ. PFAPA: Πρόληψη επεισοδίων (?)

- ✓ **Αμυγδαλεκτομή:** ↓ συχνότητα & διάρκεια επεισοδίων σε 60-90%

Καλύτερη ανταπόκριση σε ασθενείς >5 ετών

Ετερόζυγοι για μεταλλάξεις MEFV λιγότερο ευνοϊκή ανταπόκριση

+ Αδενεκτομή (?)

Βάσει ευνοϊκής εξέλιξης PFAPA και πιθανών μετεγχειρητικών επιπλοκών → επιλεκτική αμυγδαλεκτομή

- ✓ **Κολχικίνη (0.5–1 mg/d):** ↓ συχνότητας επεισοδίων & επιμήκυνση μεσοδιαστημάτων (33-70% ασθ)

Πιο αποτελεσματική σε ασθενείς με μεταλλάξεις MEFV (75%)

- ✓ **Σιμετιδίνη** : αν και επάγει ύφεση σε 1/3 των περιπτώσεων... το μητρώο Eurofever την απορρίπτει

- ✓ **Βιταμίνη D?**

- ✓ **Αντι-IL1 και Αντι-IL1β:** Μικρές σειρές ασθενών δοκιμαστικά.... Αλλά αποτελεσματικά

Ανταπόκριση στη θεραπεία σε ασθενείς με PFAPA με έναρξη στην παιδική ηλικία και μετά την ενηλικίωση

Πλήρης ανταπόκριση στη θεραπεία	Συχνότητα (%) στα παιδιά	Συχνότητα (%) σε ενήλικες	p
Στεροειδή	84/85 (98,82%)	15/17(88,2%)	0,071
ΜΣΑΦ	6/85(7,1%)	10/12(83,3%)	<0,001
Κολχικίνη	0/1(0)	3/3(100)	0,250
Αμυγδαλεκτομή	1/2(50)	1/3(33,33%)	1,000

Σύνδρομο PFAPA : Έκβαση

- ✓ Παιδ. ασθενείς: Υγιείς μεταξύ των επεισοδίων – κφ αύξηση
- ✓ Τα επεισόδια εξαφανίζονται σε 3-5 χρόνια ή κατά την εφηβεία
- ✓ Πλήρης ύφεση εντός 6 ετών 85% των ασθενών
- ✓ Συνεχίζουν για ~ 18 έτη: 15% των ασθενών
- ✓ Φαινότυπος επεισοδίων: διαχρονική αλλαγή (σε ένταση, βαρύτητα και μεσοδιάστημα)
- ✓ Επανεμφάνιση υποτροπών μετά από χρόνια με ηπιότερο φαινότυπο και προβολή με κοιλιακό άλγος και / ή αφθώδη στοματίτιδα
- ✓ Μακροπρόθεσμες συνέπειες δεν έχουν περιγραφεί

* PFAPA: Σημαντικό φορτίο για παιδί /γονείς στην καθημερινότητα

*Wekell P. Presse Med. 2019
Kadhim C. Pediatr Rheumatol 2015
[Wurster VM, J Pediatr 2011](#)*

Τι θυμάμαι...

Διαφορές μεταξύ ενηλίκων και παιδιών με σ. ΡFAPA

Χαρακτηριστικά	Παιδιά με ΡFAPA	Ενήλικες με ΡFAPA
Φύλο	Ελαφρά υπεροχή αγοριών	Μη υπεροχή του φύλου
Προβλεπόμενη συχνότητα επεισοδίων	Αναμενόμενη (ανά 3-5 εβδ)	Άτυπη
Συχνότερος φαινότυπος επεισοδίων	ρίγος, αφθώδης στοματίτιδα, φαρυγγίτιδα	αρθραλγίες, μυαλγίες, κεφαλαλγία, κόπωση, θωρακικό άλγος, επιπεφυκίτιδα, εξανθήματα
Ανταπόκριση στη θεραπεία	1 δόση στεροειδών	↑ αποτελεσματικότητα των ΜΣΑΦ επί επεισοδίων
Ανταπόκριση στην αμυγδαλεκτομή	Αποτελεσματική σε > 90%	Λιγότερο αποτελεσματική
Έκβαση	Αυτοπεριοριζόμενη (+/- υποτροπές)	Δεν αυτοπεριορίζεται (;) απουσία μακροχρόνιων δεδομένων

ED Batu. Rheumatology International (2019)

Συμπεράσματα/ακάλυπτες ανάγκες

Το σύνδρομο PFAPA

- ✓ Παραμένει ένα νόσημα «μυστήριο»
- ✓ Μελλοντικές προοπτικές για κατανόηση της ανοσοπαθογένειας & ιστολογικές μελέτες λεμφικού ιστού αμυγδαλών, αποικισμού μικροβίων
- ✓ Η οικογενειακή προδιάθεση για το PFAPA → ελπίδα για γενετικές συσχετίσεις
- ✓ Επίδραση κληρονομικών σ. Περιοδικού Πυρετού στη διαμόρφωση του φαινότυπου
- ✓ Ποιες οι ενδεικνυόμενες στοχευμένες θεραπείες? Anti-IL1β?

Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αναστολής της IL-1 σε επιλεγμένους ασθενείς

Σας ευχαριστώ